

Escalade

WAAGAARD
ANDRÉ
LUNDQVIST
TILLMAN

HÖRÖVNINGSTEXTER &
KAPITELKOMMENTARER

5

Liber

pdf för fri nedladdning

HÖRÖVNINGSTEXTER & KAPITELKOMMENTARER

– pdf för fri nedladdning till

Escalade 5 allt-i-ett-bok med ISBN 47-11832-8

Version 1:1, maj 2015

© Liber AB

Projektledning och redaktion Göran Lundqvist

Innehåll

- 1 Allmänt om läromedlet 3
- 2 Kapitelkommentarer 6
- 3 Hörövningstexter 17
- 4 Bedömningsmallar 38
- 5 Förslag och tips för att skriva 42
- 6 Kamratrespons 44
- 7 *Phrases utiles pour les discussions* 45
- 8 Rollkort 47

Allmänt om läromedlet

Escalade 5 är en helt ny allt-i-ett-bok i *Escalade*-serien. Den är i första hand avsedd för Franska 5, men är också lämplig att använda vid studier på högre steg.

Serien består av *Escalade 1* och *2* för nybörjarfranska och *Escalade 3* och *4* (tidigare *Grande Escalade 3* och *4*) för fortsättningsfranska. Dessa fyra böcker har funnits i tidigare upplagor men har genomgått en genomgripande revidering för att anpassas till Skolverkets aktuella styrdokument, de senaste pedagogiska rönen och en förändrad omvärld.

En stor skillnad gentemot de tidigare böckerna i serien är att elevljudet till *Escalade 5* erbjuds online utan kostnad och att hörövningstexterna och kapitelkommentarerna (som du just öppnat) finns för gratis nedladdning på Libers hemsida.

Kapitlen

Escalade 5 består av åtta tematiska kapitel innehållande en huvudtext, ett övningsblock med textbundna övningar samt en eller flera extratexter (*En+*).

Kapitlen är av skiftande karaktär och ämnesvalen blandade på ett sätt som gör att alla ska kunna hitta sina favoritavsnitt i bokens texturval.

Kapitlen är fristående i förhållande till varandra och det finns ingen given progression mellan dem. Dock kommer de lite längre texterna och de svårare ämnena senare i boken.

Diskutera gärna med eleverna och utgå från deras synpunkter och intressen när det gäller i vilken ordning kapitlen ska läsas.

Texterna

Bokens texter utgör en blandning av fiktionstexter (prosa, lyrik, sångtext) och autentiska reportage av och med existerande personer, vilka alla förekommer i texterna med sina verkliga namn (Sébastien Boudet, Elias, Ibra Thiaw, Amani).

Inspelningarna av dessa reportage/intervjuer är intalade av skådespelare, med undantag för texten av Lilian Thuram, som själv har läst in sin text.

De textbundna övningarna

Kapitlens textbundna övningar följer i stort sett samma upplägg som i *Escalade 3* respektive *4* och förekommer under följande uppgiftsrubriker: *Le texte*, *Les mots et les phrases*, *Parlez et communiquez*, *Écoutez* och *Activité portable* – den sista är en nyhet för den här boken.

Huvudtexten och övningarna följs av extratexter, märkta *En+*. De flesta kapitel avslutas med en dikt eller ett musikinslag.

Grammatikövningarna

Till skillnad från de tidigare böckerna ligger grammatikövningarna samlade efter det sista kapitlet, men de bygger på fras- och meningsexempel från bokens alla kapitel.

Många av övningarna innebär översättning från franska till svenska eller omvänt. De svenska meningarna i övningarna eller de som föreslås i facit är inte alltid de idiomatiskt ”bästa” svenska översättningarna; detta för att avståndet mellan det franska och det svenska uttrycket inte ska bli för stort. Vi har valt att göra

översättningarna så för att uppgifterna ska gå att lösa på ett rimligt sätt. Den eleganta idiomatiken har alltså i någon mån fått stå tillbaka för det pedagogiska målet med övningen.

Minigrammatiken

Minigrammatiken bygger på den motsvarighet som funnits i de tidigare böckerna, men har försetts med några korta tillägg. Minigrammatiken är tänkt att användas som uppslagsdel vid arbetet med grammatikövningarna eller närhelst man behöver kolla någon grammatisk företeelse som dyker upp i texterna.

Ordlistorna

Längst bak i boken återfinns kapitelordlistorna och en fransk-svensk ordlista.

Bilderna

Escalade 5 är, liksom de tidigare (omarbetade) böckerna i denna serie, generöst illustrerad med foton som är centrala för innehållet och som därmed utgör en hörnpelare för samtal och diskussion kring de frågeställningar som aktualiseras i bokens teman. Några bildcollage utgör dessutom bas för bildbundna övningar.

Ett stort antal foton har tillkommit i samband med skribenternas/författarnas egna resor till områden och länder som behandlas i boken. Detta gäller t.ex. kapitlen om Quebec, Senegal och Vietnam.

Escalade 5 består av:

Allt-i-ett-bok (tryckt & online)

Elev-ljud (för fri nedladdning)

Lärrar-ljud (cd & nedladdningsbart)

Facit (tryckt)

Hörövningstexter och kapitelkommentarer (pdf för fri nedladdning)

Escalade 5 är anpassad efter Skolverkets ämnesplan för moderna språk 5 i Gy11. Texten i rutan nedan återger kommentarerna till det centrala innehållet för moderna språk 5 enligt ämnesplanen.

Utdrag ur Skolverkets kommentar till det centrala innehållet i Kursen moderna språk 5, 100 poäng

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella områden; händelser och händelseförlopp; tankar, åsikter, idéer, erfarenheter och känslor; relationer och etiska frågor.
- Innehåll och form i olika typer av fiktion.
- Levnadsvillkor, attityder, värderingar och traditioner samt sociala, politiska och kulturella förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används. Målspråkets utbredning och ställning i världen.

Reception

- Talat språk, även med viss social och dialektal färgning, och texter som är instruerande, berättande, sammanfattande, förklarande, diskuterande, rapporterande och argumenterande, även via film och andra medier.
- Sammanhängande talat språk och samtal av olika slag, till exempel intervjuer.
- Skönlitteratur och annan fiktion.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel manualer, populärvetenskapliga texter och reportage.
- Strategier för att lyssna och läsa på olika sätt och med olika syften.
- Olika sätt att söka, välja och kritiskt granska texter och talat språk.
- Hur ord och fraser i muntliga och skriftliga framställningar skapar struktur och sammanhang genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna instruerar, berättar, sammanfattar, förklarar, kommenterar, värderar, motiverar sina åsikter, diskuterar och argumenterar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i diskussioner med anknytning till samhälls- och arbetslivet.
- Bearbetning av egna och andras muntliga och skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra och precisera dem samt för att skapa struktur och anpassa dem till syftet och situationen. I detta ingår användning av ord och fraser som tydliggör orsakssammanhang och tidsaspekter.

Chapitre 1 La mobilité : étudier à l'étranger

Huvudsyftet med kapitlet är att ge eleverna en inblick i hur det kan vara att studera i ett annat land och att ge kunskap om utbytesstudier inom ett internationellt program.

I kapiteltexten, som är av fiktionskaraktär, får vi möta den svenska studenten *Karin* som kommit till Nantes för att ta en internationell masterexamen inom ramen för ERASMUS-programmet, ett europeiskt utbytesprogram. Nantes, beläget i sydöstra Bretagne, är en dynamisk och livaktig studentstad.

Vi får följa med Karin på en maskeradfest där hon träffar studiekamrater från tio olika länder. Det blir lite stöjigt och högljutt under festen, polisen kommer och ett par av personerna får följa med till stationen ... och själv somnar Karin på spårvagnen hem ...

I flera av kapitlets övningar är syftet att få eleverna att fundera över hur vi ser på andra länder och deras invånare. I de muntliga övningarna ska eleverna diskutera sin syn på andra länder och andra människor, varför vi har fördomar och vilka fördelar och nackdelar det kan finnas med vissa föreställningar om länder. Några filmförslag som passar till kapitlets tema föreslås på sidan 13 i boken.

En+ ger fakta och bakgrund till ERASMUS-programmet, dess tillkomst och syfte samt siffror om antal studenter etc. Till texten finns en kommunikationsövning om utlandsstudier och om att lära känna andra länder.

I slutet av kapitlet finns en sång av *Renaud: Étudiant poil aux dents*. Sången har en ironisk ton och innehåller många slangord och -uttryck. För att förstå den behöver man titta noggrant på ordlistan i slutet av boken. En övning är att skriva en dikt utifrån ord i sången. Låt eleverna blomma ut och vara kreativa. Skriv ut dikterna på ett dekorativt sätt och gör en utställning!

Kapitlet avslutas med en dikt om studentens villkor: *Étudiant*.

Länktips

<http://en.nantes-tourisme.com/>

<http://www.etudionsaletranger.fr/etudier-a-l-etranger/le-programme-erasmus>

<http://www.renaud-lesite.fr/>

<http://www.poesie-francaise.fr>

Chapitre 2 Gastronomie : la pâte et le pain

Bröd är idag inte bara ett baslivsmedel utan i allra högsta grad en produkt som följer trender och impulser från många länder i världen. Surdegsbakat bröd är en av de hetaste, inte bara för den goda smakens skull utan också för att den typ av jäsning som används gör brödet både nyttigare och hållbarare. I Frankrike finns många typer av surdegsbakat bröd som har inspirerat senare års brödproduktion i Sverige.

Kapiteltexten är en intervju med *Sébastien Boudet*, en fransk bagare i Stockholm som har ett passionerat förhållande till surdegsbakat bröd, *pain au levain*. I intervjun berättar han om sin bakgrund i en bagarfamilj och sin egen väg till bagaryrket. Han berättar om brödets och bageriernas roll i Frankrike och jämför med hur det är i Sverige. Hans framtidsvision är att bagar- och konditoryrkena ska få två skilda utbildningar och att många unga ska vilja välja dessa yrken. I texten tar han också upp problematiken med konstgjorda tillsatser i ”vårt dagliga bröd”.

I kapitlets kommunikativa övningar får eleverna tillfälle att diskutera mat och matvanor samt matens och måltidernas betydelse i deras liv. Hälsoperspektivet finns också med. Övning 10 är en argumentationsövning där eleverna ska argumentera för och emot olika matvanor.

I *En+* finns ett recept på ett typiskt franskt bakverk: *les chouquettes*. Låt eleverna hitta franska recept att översätta till svenska eller svenska recept att översätta till franska (övning 11). Om möjlighet finns, låt eleverna göra någon rätt eller något bakverk och ta med till en buffé. Låt dem presentera sitt eget bidrag till buffén på franska. Denna typ av inslag brukar vara synnerligen uppskattade!

En+ består också av en text om en av världens mest prestigefyllda utmärkelser på det kulinariska området: *le Bocuse d’Or*. I texten berättas om dess grundare *Paul Bocuse* och om hur priset kom till. Övning 12 är en argumentationsövning om att välja mellan ekologisk mat och snabbmat.

Kapitlet avslutas med *Joe Dassins* slagdänga *Le petit pain au chocolat*.

Länktips

<http://brodpassion.se/>

<https://www.youtube.com/user/sboudet>

http://fr.wikipedia.org/wiki/Gastronomie#D.C3.A9finitions_actuelles_de_la_gastronomie

<https://www.youtube.com/watch?v=2Y Cf-TwSo2A>

<http://www.bocusedor.com/>

<http://www.secavi.com/dassin/>

Chapitre 3 Le Québec et le Canada francophone

Elias är en verklig person – en student från Hudiksvall, som bestämt sig för att genomföra ett utbytesår i kanadensiska Québec. Han bor ett år i en fransk-kanadensisk familj i Alma och går på en engelskspråkig skola: *Riverside Regional High School* i Jonquière.

Vi får ta del av vad ett utbytesår kan innebära och hur det är för Elias att bo i en främmande familj och i en ny miljö. Han berättar vidare om det kanadensiska skolsystemet och jämför med Sverige. Men inte minst delar han med sig av sina erfarenheter kring vardagslivet, hur det fungerar i umgänget med nya vänner och vad man gör på fritiden. Elias har själv tagit de flesta fotona från sin nya miljö i Kanada.

I de kommunikativa övningarna uppmanas eleverna att fundera på för- och nackdelar med ett utbytesår och de får formulera sig kring en sann eller föreställd upplevelse under ett utbytesår. En övning handlar om att skriva ett CV (eller *une lettre de motivation*) och en annan om att presentera olika franskspråkiga länder.

Den första *En+* tar upp några typiska fransk-kanadensiska ord och uttryck, därtill några svordomar som bara används i den här delen av den franskspråkiga världen: *les « sacres »*. Här blir både dialektala och sociala skillnader tydliga jämfört med de franska varianterna av samma ord. Eleverna uppmanas att söka vidare efter franskanadensiska ord och uttryck, kanske i en sång av någon kanadensisk artist.

Den andra *En+*, som baseras på ett tidningsreportage av *Martin Toulgoat*, berättar om det oförlömliga mötet med mängder av valar i *Baie de Gaspé* i östra Québec.

Sist i kapitlet återges en dikt av den kanadensiska författaren *Émilie Nelligan*, en betraktelse av den stränga kanadensiska vintern. Uppmana eleverna att ge akt på bildspråket när de lyssnar till den stämningsfulla inläsningen av dikten.

Länktips

<http://www.bonjourquebec.com/>

<http://www.msn.com/fr-ca/actualites/quebec-canada>

<http://www.studycanada.ca/french/>

[http://www.journaldunet.com/management/pratique/lettre-de-](http://www.journaldunet.com/management/pratique/lettre-de-motivation/622/comment-faire-une-lettre-de-motivation-convaincante.html)

[motivation/622/comment-faire-une-lettre-de-motivation-convaincante.html](http://www.journaldunet.com/management/pratique/lettre-de-motivation/622/comment-faire-une-lettre-de-motivation-convaincante.html)

<http://www.radio-canada.ca/regions/est-quebec/2009/11/11/004-gaspesie-national-geogr.shtml>

Chapitre 4 La guerre et la paix

2014 var det år då hundraårsminnet av Första världskrigets utbrott högtidlighölls. De år under 1900-talets början då kriget utspelade sig har för all framtid lämnat tydliga spår, först och främst hos människorna som upplevde det och deras efterlevande, men också som spår i landskapet genom minnesmärken, massgravar och krigslämningar. Man har talat om vikten av att minnas för att undvika en upprepning och att sätta in kriget i ett franskt, europeiskt och internationellt perspektiv.

Huvudtexten handlar därför om kriget, om bakgrunden till det, om livet i skyttegravarna och om konsekvenserna av kriget som vi kan se dem ännu idag. Bl.a. delades Mellanöstern upp enligt ett fördrag mellan Storbritannien och Frankrike, det s.k. *Sykes-Picot-fördraget*, som skulle komma att gälla när kriget väl var över och vars effekter är tydliga också i vår tid.

I den kommunikativa övningen 3 uppmanas eleverna att göra en resumé av texten och att titta på inledningen, huvudtexten och avslutningen. Diskutera gärna struktur och sammanhang med eleverna, genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats. Låt eleverna träna på detta t.ex. genom att göra en av de föreslagna skrivuppgifterna på s. 55. Koppla gärna samman skrivandet med grammatikövningen som tar upp konjunktioner (s. 122–123), så att eleverna tränar på att använda sig av bindeord.

I övning 6, s. 55, ska eleverna diskutera om vår historia påverkar vår nutid, om krig är möjligt att undvika, vem som bär ansvaret och om några drar fördelar av ett krig.

En+ berättar om bakgrunden till filmen *Joyeux Noël*. Det här är den sanna historien om en stunds fraternisering mellan motståndarlägren fransmän/skottar å ena sidan och tyskar (*les Boches*) å den andra. Det är julafton den första krigsvintern och en 24-timmars vapenvila proklameras. Soldaterna på bägge sidor tar sig upp ur skyttegravarna, sjunger, dricker, bjuder varandra på choklad, cigaretter och vin. Man spelar t.o.m. en match fotboll med varandra.

Kapitlet avslutas med en dikt av en okänd författare. Texten finns tonsatt i en mycket stämmingsfull tolkning, som man kan lyssna till på youtube, se länk här nedan.

Länktips

http://www.linternaute.com/histoire/categorie/56/a/1/1/histoire_de_la_premiere_guerre_mondiale.shtml

<http://www.linternaute.com/cinema/film/681/joyeux-noel/> (om filmen *Joyeux Noël*)

<http://www.ina.fr/video/2958610001030> (reportage om filmen *Joyeux Noël*)

<https://www.youtube.com/watch?v=KATxCvidrUY> (sång till dikten, huvudboken s. 58–59)

Chapitre 5 L'Europe et l'Afrique

Temat i kapitel 5 är Europa och Afrika, eller närmare bestämt förhållandet mellan de två kontinenterna.

Kapitlet inleds med ett bildcollage från afrofranska miljöer, som kan användas som underlag för samtal inför arbetet med temat. Samtalen kan fokusera på frågor om design och kultur (A), skola och integration (B), arbetsliv och social tillhörighet (C–D), stereotypa föreställningar om sång, dans och rytmer (E) eller helt andra aspekter som bildurvalet kan ge upphov till. Gå gärna tillbaka till bildcollaget och stäm av era tankar utifrån det ni fått reda på när ni arbetat färdigt med kapitlets texter.

Huvudtexten är en intervju med afroeuropén *Ibra Thiaw* som står med vardera foten på de bägge kontinenterna. Ibra, som kom till Montpellier för ett 20-tal år sedan för att studera, bor i Frankrike, dagpendlar till Luxemburg för att arbeta och är gift med svenska Camilla. Han delar sin tid mellan Frankrike, Luxemburg, Sverige och Senegal.

Den inledande delen av intervjun finns i form av en hörövning (hörövning 2) där Ibra berättar lite om sig själv och hur han kom till Frankrike. I den fortsatta delen av intervjun, som är kapitlets huvudtext, får vi del av fakta om Senegal och Ibras egna tankar kring likheter och skillnader mellan livet i Senegal och Europa samt, avslutningsvis, hans tankar om migration.

Bilderna från Senegal visar bl.a. ”nationalträdet” *baobab* eller apbrödsträd, som med sina enorma kronor och vida stammar ger karaktär åt landskapet i Sahel-området, den halvtorra övergångszonen mellan öknarna i norr och tropikbältet i söder, där större delen av Senegal ligger. Baobab är egentligen inte ett träd i vanlig mening, utan en ört i familjen malvaväxter. Till den är knuten många myter och föreställningar och det exemplar som finns avbildat på s. 62 anses heligt av befolkningen i Sine-Saloum-området i mellersta Senegal, där detta exemplar växer.

Bilderna fungerar i övrigt bra som utgångspunkt för olika beskrivningar och diskussioner (se frågor till bilder, nyhetsinslag och musikvideor). På s. 65 finns även en bild på *le griot*, en av alla de personer – oftast äldre män – som för den muntliga berättartraditionen vidare i denna del av Afrika. Ta tillfället att fundera kring kulturarv och skillnaden mellan skriftspråkskulturer och berättartraditioner förr och nu, här hemma och utomlands.

Diskussionsövningarna handlar dels om hur man kan förbättra situationen i fattiga länder, dels om hur man själv skulle ställa sig till tanken på att emigrera och slå ner sina bopålar i en ny och okänd miljö.

Hörövning 8 handlar om ebolaviruset, en av vår tids dödligaste farsoter, som spreds i några västafrikanska länder 2014–15, innan man med samlade internationella insatser lyckades bemästra detta hot. Flera länder i Senegals närhet var drabbade, medan landet självt klarade sig från epidemin. Den avbildade affischen har använts i folkupplysningens tjänst för att förhindra ytterligare spridning av sjukdomen. Läs gärna affischtexten och fundera kring konsekvenserna av den information och de råd som ges.

På ingen annan kontinent har den trådlösa mobiltekniken haft större effekt för människors vardag än i Afrika, både som kommunikationsmedel och för att t.ex. utföra penningtransaktioner. Om detta handlar hörövning 9.

Texten i *En+* återger ett tal av Europaparlamentets talman *Martin Schulz*, där han argumenterar för en humanare migrationspolitik. Denna text är minst sagt högaktuell detta år (2015) när flyktingströmmarna över Medelhavet är större än någonsin tidigare. Schulz menar att EU spelar en stor och viktig roll i debatten kring denna fråga och att det är något som vi måste ta på stort allvar, för att undvika att rasistiska, populistiska och främlingsfientliga strömningar får ett alltför stort utrymme i vårt samhälle.

Vi bad *Amani*, en ensamkommande flyktingpojke från Kongo, att i diktens form dela med sig av sina tankar och förhoppningar till Escalade 5. Vi låter hans hoppgivande reflektioner avsluta kapitlet om Afrika och Europa.

Jämför gärna Amanis dikt med sångtexten i kapitel 1: *Étudiant poil aux dents*. På vilket sätt skiljer sig deras uppfattning om utbildning och framtiden?

Länktips

<http://www.au-senegal.com/?lang=fr> (om Senegal)

http://europa.eu/index_fr.htm (EU:s officiella hemsida)

<http://www.europarl.europa.eu/portal/fr> (Europaparlamentets hemsida)

<https://www.bbcmediaactionilearn.com/mod/page/view.php?id=181&lang=es> (samlad information om Ebola)

http://fr.wikipedia.org/wiki/Baobab_africain (om baobab)

Chapitre 6 « Au bout de chaque rue, une montagne »

« La France n'est pas Paris, et Paris n'est pas la France ! »

I det här kapitlet ges vi möjlighet att lära känna en fransk stad i landsorten: *Grenoble*, belägen mitt i det franska alplandskapet.

Kapitlets huvudtext handlar om *Céline*, som flyttat från Paris till Grenoble, och vi får i texten lära känna både henne och staden med dess struktur, historia och ”specialiteter”. Dessutom berörs några för dagen aktuella samhällsfrågor i kapitlet.

Céline är en fiktiv person som i bloggans form låter oss ta del av hennes vardagsliv, upplevelser och tankar. Hur är det för henne – *la Parigot* – att bo i en landsortsstad med knappt en halv miljon invånare jämfört med att leva i världsmetropolen Paris, som alltså är hennes hemstad? Hur förändrades hennes liv när hon flyttade från storstaden till landsorten – var skillnaderna stora och blev det till det bättre eller till det sämre?

Kapitlets vokabulär handlar dels om teknikord, dels om hur man binder samman text och meningar med konjunktioner och andra bindeord. I övning 5 uppmanas eleverna att använda sådana bindeord och i skrivövning 13 ska de använda orden för att bygga upp en tredelad text med inledning, huvuddel och slutsats.

Alla tre hörövningarna (6–8) har lokal anknytning: stopp i kabinbanan som går upp till la Bastille i centrum av Grenoble, *Stendhal* som är stadens stora litterära namn, samt vargattacker och vargjakt i regionen Isère.

I *En+* får vi veta mer om vinterolympiaden i Grenoble 1968, bland annat hur den franske skidåkaren *Jean-Claude Killy* får sitt guld efter ”vissa förvecklingar i backen”.

Vi avslutar kapitlet med en sång av *Calogero*, en artist bördig från Grenoble. Sången handlar om en händelse i *Echirolles*, en förort till Grenoble, där två unga människor provocerat miste livet i samband med ett slagsmål 2012.

Länktips

<http://www.grenoble-tourisme.com/fr/>

<http://www.grenoble.fr/138-qualite-de-l-air.htm> (om luftkvaliteten i Grenoble)

<http://www.olympic.org/fr/grenoble-1968-olympiques-hiver>

<http://calogero.fr/>

Chapitre 7 Les normes et les valeurs

Visserligen kommer frågor om normer och värderingar upp i flera av bokens kapitel, men vi har ändå valt att låta detta angelägna tema få ett helt eget kapitel. Vi tycker att det är speciellt lämpligt inom ramen för franskundervisningen på denna nivå, eftersom franskan är ”ett språk i världen” inte minst genom sin koloniala historia och organisationen *la Francophonie*.

Kapitlet tar sin utgångspunkt i den första paragrafen i FN:s *Deklaration om mänskliga rättigheter*.

Lilian Thuram är f.d. fotbollssproffs, född på Guadeloupe i Franska Antillerna och uppväxt i Paris. Efter sin fotbollskarriär ägnar han sig numera åt att arbeta mot rasism; han anordnar seminarier och skriver böcker inom ramen för sin stiftelse *Fondation Lilian Thuram : Éducation contre le racisme*. Han har anordnat seminarier i Sverige 2014 och 2015 och bilderna på s. 90–91 är från ett av dessa hållet på Stockholms stadsbibliotek.

Kapitlets huvudtext är inledningen till hans bok *Mes étoiles noires*. Där beskriver han ett stort antal ”svarta stjärnor”, hjältar som haft stor betydelse för mänskligheten, från förhistoriska Lucy till USA:s president Barack Obama. I sin introduktion (textutdraget) berättar han om hur det är att växa upp som svart i en värld där de vita är norm och föredöme för det mesta som pågår i ett samhället. Inspelningen av bokens textutdrag är gjord med honom själv som uppläsare.

I den kommunikativa övningen (övning 5) ges eleverna tillfälle att diskutera normer och värderingar och att motivera sina åsikter. I samband med denna övning kan klassen t.ex. göra en lista på vilka tio åtgärder som de anser skulle skapa en bättre värld. Denna kan illustreras med foton eller andra bilder. I övning 8 får eleverna tillfälle att argumentera kring jämställdhet mellan män och kvinnor, utifrån artikeln på s. 97.

Även hörövningarna handlar om jämlikhet och jämställdhet. Eleverna kan möjligen uppfatta hörövning 7 som svår. För att avhjälpa detta kan det vara lämpligt att dela ut hörövningstexten före avlyssningen. Skrivövningen (övning 9) är en träning i argumentation och i *Activité portable* kan eleverna ges tillfälle att göra film på temat och sedan tillsammans bestämma att skriva ett eget slut eller låta klasskamraterna välja möjliga avslutningar.

Abdellah Taïa anses vara ett litterärt löfte i den samtida franskmareockanska litteraturen. Romanutdraget i *En+* är hämtat från hans bok *L'armée du salut*. Här berättar han om hur det är att komma till det rika Europa från Nordafrika och vilka

födomar huvudpersonen stöter på som ung, homosexuell arab med litterära drömmar. Boken är en roman, men den har ett starkt självbiografiskt tema enligt författaren själv.

Thaïa har besökt Sverige i samband *Internationell författarscen* (2013) och i samband med filmfestivalen *Cinema Africa*, där hans egen filmatisering av ovan nämnda bok presenterades (2014).

I låten *Sur ma route* sjunger den välkände rapparen *Black M* om livets väg och hur krokig den kan vara. I musikvideon (se länk nedan) visar Black M hur många olika kända filmer har påverkat hans liv, ett filmklipp som helt säkert uppskattas av många elever.

Lästips

Édourd Louis, *En finir avec Eddie Bellegueule* (2014; på svenska: *Att göra sig kvitt Eddie Bellegueule*; en självbiografisk roman om en ung homosexuell killes uppväxt i ett nordfranskt brukssamhälle)

Filmtips

Samba (2014; Omar Sy som den papperslöse senegalesen och Charlotte Gainsbourg som den slitna medelklasskvinnan Alice)

Dans la cour (2014; på svenska *Min vän Antoine* 2014; en hoppingivande och rolig film om vänskap, psykiska besvär och ensamhet med Catherine Deneuve och Gustave Kervern i rollerna)

Länktips

<http://www.thuram.org>

<http://www.svt.se/sport/lilian-thuram-fotboll-mot-rasism>

<http://kulturhusetstadsteatern.se/Litteratur/Evenemang/2015/Lilian-Thuram/>

<https://www.youtube.com/watch?v=TuACcqsV8yQ> (musikvideon till *Sur ma route*)

<https://twitter.com/bmesrimes> (Black M:s twitter)

http://www.svd.se/kultur/film/fransk-feelgood-rorande-pa-riktigt_4526312.svd (Om filmen *Samba*)

Chapitre 8 Le Vietnam – nouveau pays émergent

De två huvudtexterna i detta kapitel visar från två olika perspektiv hur människor kom till korta och offrades under den franska kolonialtiden i Indokina. I *Marguerite Duras* första roman *Un barrage contre le Pacifique* möter vi de obemedlade fransmännen (*les petits blancs*) som lockades till kolonierna med hopp om en lovande framtid, men hamnade i misär. I *Rue de la Soie* beskriver *Régine Deforges* stämningarna under det första året av kriget i Indokina (1946–54). Här tvingas läsaren förstå och leva sig in i vietnamesernas situation.

Frågorna i uppgift 3, som syftar till att finna likheter i de två texterna, kan vara ganska svåra, men svaren ger en bild av hur styrkeförhållandena i det koloniala samhället såg ut. En omständighet som inte framgår i det aktuella textutdraget är att modern i Duras roman inte förstod att man måste muta tjänstemännen för att få en bra jordlott.

Affischen på sid 107: Om man googlar på *affiches coloniales* kan man hitta fler illustrerade exempel på den typ av propaganda som lockade fransmännen att bosätta sig eller ta värvning i kolonierna. Författaren *Pierre Lotis* reseskildringar, som Duras antyder, kan ha lockat det unga paret i hennes roman. Han var en av sin tids mest lästa och omtalade författare. Han blev invald i Franska Akademien, som vid tre tillfällen föreslog honom till Nobelpriset, men vissa ansåg att han var förljugen och gav en alltför exotiserande bild av de länder han beskrev.

En fördjupningsuppgift kring Marguerite Duras finns i hörövningen i uppgift 9, som tar upp högtidlighållandet av 100-årsminnet av hennes födelse den 14 april 1914. I uppgift 10 finns förslag till fördjupning kring Régine Deforges (som avled i april 2014).

Uppgift 8 är en kommunikativ övning som uppföljning till uppgift 6. Det handlar om att kunna förklara vad man använder olika råvaror till. Mycket hjälp som utvidgar ordförrådet finns att få i facit.

Hörövningen om Franska Indokina, uppgift 11, är ganska lång med många faktauppgifter. Det kan vara en fördel att försöka göra kombinationsövningen före avlyssningen. Det finns basfakta som förmodligen en del elever redan känner till.

Med anledning av 40-årsminnet av Vietnamkrigets slut den 30 april 2015, skrevs det en hel del i pressen. Här ges exempel på två intressanta artiklar (publicerade på nätet på årsdagen), vars innehåll kompletterar varandra för att ge en bild av dagens Vietnam.

- Le Figaro: *Anti-américanisme au Vietnam 40 ans après.*
- Courrier international: *Les Vietnamiens trop capitalistes pour fêter la chute de Saïgon.*

Då det politiska och kulturella livet i Frankrike under 1950- och 1960-talen präglades av befrielsekrigen i framför allt Indokina och Algeriet, ges förslag till fördjupning kring detta i uppgift 12, bl.a. en analys av sången *Le Déserteur* av *Boris Vian*.

Activité portable: Gruppen *Indochine* slog igenom redan på 1980-talet med *Canary Bay* och *l'Aventurier*. De sjunger både på franska och engelska. Frontmannen *Nicola Sirki* har varit med från början och är ett välkänt namn i Frankrike. Under 2015 gjorde *Indochine* en Europaturné och uppträdde i Stockholm i april. Några låtar på franska med anknytning till Vietnam är *Kao Bang*, *La sécheresse du Mékong*, *Vietnam Glam* och *Un singe en hiver*.

Hörövning 14 handlar om *Nadine*, som är volontär i Vietnam. I anslutning finns en värderingsövning där eleverna kan diskutera och ta ställning till volontärbete.

En+ handlar om en av Vietnams största turistattraktioner, den gamla hamnstaden och handelsplatsen *Hoi An*, och hotet mot den gamla bebyggelsen som de återkommande översvämningarna kan innebära. Den japanska bron finns avbildad på en av sedlarna i den lokala valutan, *dong*.

Länktips

www.site-vietnam.fr

LES « VIET KIEU » – LES VIETNAMIENS DE L'OUTRE MER

Le développement économique du Vietnam attire les Français d'origine vietnamienne, les « Viet kieu ». Pour certains, « le retour » est souvent un choc culturel, mais le plus souvent, ils sont enthousiastes, quand ils s'installent et voient que leurs salaires augmentent. Ils sont convaincus qu'ils seront plus riches que leurs parents. C'est exactement le contraire en France. En général on ne coupe pas les ponts avec la France. Comme le dit *Minh Phong*, un de ces « retournés » qui veut retrouver en France : un peu de tranquillité, un petit coin à nous, un village français, une forêt.

La communauté vietnamienne des États-Unis compte 2,2 millions de personnes. En France et en Australie on estime qu'il y a 300 000 personnes d'origine vietnamienne. Avant la chute de Saïgon en 1975 (la fin de la guerre avec les Américains), la France comptait 15 000 Vietnamiens. Après 1975, des Vietnamiens ont commencé à quitter le Vietnam, notamment par la mer. Entre 1975 et 1996, 1,4 million de Vietnamiens ont quitté leur pays. À la suite de la réunification du pays en 1976, la République socialiste a mis au ban de la nation, pendant dix ans, les Viet kieu. On les considérait des traîtres et des étrangers.

(Baserad på en artikel i *La Croix* 2013-02-05)

Chapitre 1 La mobilité : étudier à l'étranger

EXERCICE 4 p. 11

Les étudiants

1. Je m'appelle Clara, je suis italienne. J'ai 21 ans, j'ai des cheveux noirs, longs, que j'aime attacher en arrière ; j'ai la peau claire pour une italienne ! Moi, je suis au pair en France, je vis avec une famille française sympa ... enfin, les parents sont cools mais leurs enfants me soulent un peu, ils n'arrêtent pas de faire des colères et de se chamailler ! Bon, à côté de ça, je me suis fait beaucoup de copains et copines, et quand j'ai du temps libre, on fait de chouettes sorties !
Ciao !

2. Moi, c'est Stéphane. Je suis français et j'ai 19 ans. Mes cheveux et mes yeux sont noirs, je me mets souvent du gel dans les cheveux pour les coiffer en pétard ! Ça fait plus cool ! J'habite avec ma copine dans un petit appartement près de l'université ; par un velux, on peut sortir sur les toits de l'immeuble pour prendre l'apéro avec les copains, c'est vraiment sympa ! Salut !

3. Hello, je m'appelle Victoria, je suis anglaise. Je viens de Londres. J'ai les cheveux ondulés, châains avec des mèches blondes ; j'ai les yeux verts. Je suis étudiante Erasmus à Paris pour une année. J'adore la vie parisienne, c'est comme à Londres, on y trouve le monde entier ! Je joue de la guitare, et je prends des cours de chant. J'adore ça, c'est très relaxant !

4. Guten Tag, je m'appelle Jürgen, je suis allemand. J'ai 22 ans ; j'ai les yeux marron, je suis blond. Ma mère me dit toujours de sourire ... Sinon je fais trop sérieux ! Je fais un Master de Lettres Modernes, je parle bien français car ma grand-mère est française, et j'ai grandi quelque temps dans le sud de la France. J'aime bien faire l'aller-retour entre la France et l'Allemagne, je prends le bon côté de chacun des deux pays !

EXERCICE 5 p. 11

Film : L'auberge espagnole

À 25 ans, Xavier est sur le point d'entrer dans la vie active. Une relation au Ministère des Finances lui promet de lui obtenir une place s'il maîtrise parfaitement l'espagnol. Pour compléter son CV, l'étudiant part donc à Barcelone grâce au programme universitaire européen ERASMUS. Laissant derrière lui sa mère et sa petite amie Martine avec qui il vit depuis quatre ans, il part avec le cafard. Mais sur place, il se fait très vite de nombreux amis. Tout d'abord, un couple de jeunes mariés français, Jean-Michel et Anne-Sophie, fraîchement débarqués.

Dans son cours, il repère Isabelle, jeune Wallonne au franc parler qui s'avère être lesbienne. Il trouve enfin l'appartement de ses rêves qu'il partage avec une bande de colocataires d'origines diverses : Angleterre, Italie, Espagne, Danemark, Allemagne puis Belgique. Entre dépaysement, choc culturel, difficultés linguistiques (les cours sont en catalan alors que les jeunes Français apprennent le castillan à l'école), Xavier s'intègre peu à peu, tout en profitant de sa vie d'étudiant. À son retour à Paris, quelques mois plus tard, riche de cette expérience à l'étranger, il ne sera plus le même !

Ce film a connu un succès en France avec près de 3 millions d'entrées (4,8 millions en Europe), et des critiques positives.

Chapitre 2 Gastronomie : la pâte et le pain

EXERCICE 6 p. 26

Cuisson du pain

Les servantes faisaient le pain pour les dimanches,
Avec le meilleur lait, avec le meilleur grain,
Le front courbé, le coude en pointe hors des manches,
La sueur les mouillant et coulant au pétrin.

Leurs mains, leurs doigts, leur corps entier fumait de hâte,
Leur gorge remuait dans les corsages pleins.
Leurs deux doigts monstrueux pataugeaient dans la pâte
Et la moulaient en ronds comme la chair des seins.

Le bois brûlé se fendillait en braises rouges
Et deux par deux, du bout d'une planche, les gouges
Dans le ventre des fours engouffraient les pains mous.

Et les flammes, par les gueules s'ouvrant passage,
Comme une meute énorme et chaude de chiens roux,
Sautaient en rugissant leur mordre le visage.

Émile Verhaeren (dans Les Flamands)

EXERCICE 7 p. 27

La baguette

Présentation

Une baguette standard est large d'environ 5 à 6 cm, haute d'environ 3 à 4 cm et longue d'environ 65 cm. Les différentes sortes de pains sont caractérisées entre autres par leur poids. Celui de la baguette est d'environ 250 grammes.

La croûte des baguettes est très croustillante et dorée, tandis que l'intérieur, la mie, est blanche et moelleuse. En principe, elle reprend sa forme si on la presse. C'est un critère pour savoir si le pain est de qualité.

Dans le monde, la baguette est un des symboles typiques de la France et plus particulièrement de Paris. Au même titre que le vin, le béret ou le fromage, elle est devenue un symbole alors même qu'il existe d'autres variétés de pains en France et que les baguettes se trouvent aujourd'hui dans beaucoup de pays.

Origine

On raconte qu'elle doit son origine aux campagnes napoléoniennes : les pains étaient jusqu'alors ronds pour une meilleure conservation. Cette forme aurait été inventée par les boulangers de Napoléon afin de rendre le pain plus facilement transportable par les soldats, dans une poche de leur pantalon, le long de la jambe. Toutefois, un examen de portraits d'époque des soldats de l'Empire, ou des uniformes qui nous sont parvenus, suffit à démontrer qu'un tel mode de transport aurait été complètement impraticable. La baguette aurait gêné le soldat pendant sa journée de marche et elle aurait probablement été en mauvais état à l'arrivée.

Une autre théorie veut que ce style de pain – le pain viennois, dont la forme peut être longue mais aussi ovale – ait été inventé à Vienne et importé en France pendant le XIXème siècle (en 1839, à la Boulangerie Viennoise, fondée par August Zang). La baguette se serait développée à Paris dans les années 1920, du fait qu'elle nécessitait un temps de levage et de cuisson moindre que les pains traditionnels. En effet, une loi interdisait aux boulangers le travail avant 4 heures du matin, ce qui ne laissait pas le temps de préparer la boule traditionnelle. On manque également de preuves sur cette version.

Une autre origine se trouve dans la construction du métro à Paris. En effet, l'ingénieur Fulgence Bienvenüe qui supervisa la construction du métro avait des soucis de bagarres dans les galeries entre les ouvriers de différentes origines (notamment Bretons, Auvergnats ...).

Or, à cette époque, l'ouvrier portait toujours un couteau sur lui, pour couper les tranches de pain, qui étaient de grosses miches rondes. Aussi, il aurait été demandé à un boulanger de créer un pain de forme allongée (pour respecter le poids réglementaire d'un pain) qui puisse se couper, se rompre sans couteau, évitant ainsi que ces armes potentielles descendent dans les galeries. D'où, pour certains puristes, le fait de ne jamais couper la baguette au couteau, mais de la rompre à la main. Ainsi aurait été créée la baguette à la fin du XIXème siècle.

Chapitre 3 Le Québec et le Canada francophone

EXERCICE 1 p. 40

Le Canada et le Québec

Le Québec a été fondé en 1608 par Samuel de Champlain. La province est située dans l'est du Canada et il y a huit millions d'habitants. La capitale du Québec s'appelle Québec, mais la plus grande ville de la province est Montréal. D'abord, le Québec était une colonie française avec comme nom « La Nouvelle France », mais ensuite la province est devenue une colonie britannique.

Dans le traité de Paris en 1763, la France doit choisir entre sa colonie de Nouvelle-France ou ses colonies des Antilles. La France choisit les Antilles pour ses ressources naturelles facilement exploitables et aussi parce qu'elle sait qu'elle est incapable de défendre son immense colonie de Nouvelle-France face aux prospères colonies britanniques.

Après 1867, le Canada est devenu indépendant mais n'est pas complètement souverain au niveau diplomatique. Le pays contrôle ses finances, sa politique intérieure, son commerce et son armée mais la diplomatie est encore sous le contrôle du Royaume-Uni.

Pendant les années 60, le Canada anglais s'inquiète des changements dans la société québécoise et des revendications des Québécois.

En 1963, le premier ministre fédéral Lester B. Pearson pose la question *What does Quebec want?* et il institue la Commission royale d'enquête sur le bilinguisme et le biculturalisme pour tenter de répondre à la question et proposer des mesures pour satisfaire les demandes des Québécois.

En 1967, le général de Gaulle, lors d'un voyage au Canada, donne une légitimité internationale à l'idée d'indépendance du Québec en prononçant le célèbre *Vive le Québec libre* devant une foule en délire à Montréal.

EXERCICE 8 p. 42

La géographie

Les paysages au Québec ressemblent beaucoup à ceux de Suède, avec des forêts et des lacs. Cependant, les forêts ici sont composées plutôt d'arbres comme le mélèze, le saule et surtout le célèbre érable, qui colore le paysage d'un magnifique rouge écarlate en automne.

Au Québec, il n'y a pas de courant maritime qui vient réchauffer et stabiliser le climat comme en Scandinavie avec le Gulf Stream. Par conséquent, il fait plus chaud en été et il fait plus froid en hiver. Par exemple, autour du Lac Saint-Jean, les températures sous moins 30–35°C ne sont pas rares en hiver, avec de grosses chutes de neige.

Le Québec fait trois fois la taille de la Suède et la province est peu peuplée. Depuis 1977 le français est la seule langue officielle du Québec. 80 pourcent des habitants ont comme langue maternelle le français. Il y a beaucoup de monde qui pense que le Québec devrait être une nation indépendante.

Québec est connu pour son festival d'hiver, le Carnaval de Québec. Il est organisé chaque année en janvier et février, et ce depuis 1894. Un million de personnes y participe chaque année. On y trouve des sculptures de glace, on peut faire du ski et il y a une compétition de descente en luge. Il y a aussi un grand bal masqué et plusieurs parades.

Chapitre 4 La guerre et la paix

EXERCICE 4 p. 54

La tombe du Soldat inconnu

La tombe du Soldat inconnu sous l'Arc de Triomphe à Paris, pour commémorer l'armistice du 11 novembre 1918, est un haut lieu de l'histoire de France. Erigé en 1835 à la gloire de la Grande Armée de Napoléon 1er, le monument abrite depuis 1920 le Soldat inconnu, symbole des 1 430 000 soldats français morts durant la Grande Guerre. Chaque jour à 18h30, des anciens combattants ravivent la flamme du souvenir, allumée le 11 novembre 1923 sur la tombe du Soldat inconnu, inhumé sous une dalle avec l'inscription : « Ici repose un soldat français mort pour la patrie 1914–1918 ».

Le choix d'Auguste Thin

Le 8 novembre 1920, après une longue campagne de presse, une loi « relative à la translation à Paris et au dépôt à l'Arc de Triomphe des restes d'un soldat inconnu mort pour la France » est votée. Deux jours plus tard, sous la voûte d'une casemate de la citadelle de Verdun, siège en 1916 de l'une des batailles les plus meurtrières de l'histoire, Auguste Thin, 21 ans, soldat de deuxième classe au 132ème régiment d'infanterie, dépose un bouquet d'œillets rouges et blancs sur l'un des huit cercueils anonymes contenant les restes de soldats français non identifiés. Ces restes ont été exhumés de huit champs de bataille : Lorraine, Verdun, Champagne, Chemin des Dames, Ile-de-France, Somme, Artois, Flandre.

Le jeune soldat, l'un des rares survivants d'un régiment décimé en Champagne en juillet 1918, raconta plus tard avoir choisi le sixième cercueil en additionnant les trois chiffres de son régiment (132). Les sept autres corps furent inhumés au cimetière du Faubourg Pavé à Verdun sous un monument édifié pour l'occasion. Acheminé par train spécial à Paris, le Soldat inconnu est déposé le 11 novembre 1920 dans une salle de l'Arc de Triomphe avant son inhumation le 28 janvier 1921.

Un symbole respecté de tous

Le 11 novembre 1940, l'Arc de Triomphe et les Champs-Élysées furent le cadre de la première manifestation publique à Paris durant l'Occupation. Des policiers parisiens et des soldats chargèrent le millier d'étudiants qui souhaitaient gagner la tombe du Soldat inconnu. Durant l'Occupation, les troupes allemandes défilèrent sur les Champs-Élysées mais en contournant l'Arc de Triomphe pour ne pas passer sur la tombe du Soldat inconnu.

Nouvelobs.com 11-11-2009

EXERCICE 5 p. 54

La Grande Guerre

La guerre de 1914–1918 a été mondiale, totale et industrielle. On l’a appelée La « Grande Guerre » avec deux « g » majuscules. C’est évident. Un siècle après, l’hebdomadaire britannique *The Economist* la remet en cause.

« Une seule guerre dans l’histoire britannique est appelée « grande ». Pourquoi les Britanniques ont-ils donné ce nom à ce conflit, cela reste une sorte de mystère. »

La nécrologue, Ann Wroe, oublie que les Britanniques ne sont pas les seuls à avoir baptisé la première guerre mondiale « Grande Guerre ». « Great War », « Großer Krieg », « Grande Guerra »... Toutes les nations belligérantes ont employé cette expression.

Le ton employé par la journaliste est d’autant plus provocateur qu’elle joue sur une nuance sémantique anglaise. En effet, l’expression « Great War » peut signifier deux choses différentes : que la guerre a été « grande », mais qu’elle a également été « formidable ».

« Il n’y eut rien de grand dans cette guerre, et pas grand-chose de neuf. Pour conduire la guerre, des milliers de soldats ont été appelés sous les drapeaux et envoyés à la mort par des généraux décorés bien loin de leurs lignes ; mais ceci a été le lot des soldats depuis que les armées ont commencé à exister. »

« L’analyse concernant la justification morale de la guerre et de ses pertes ne tient pas compte du climat dans lequel s’est jouée la guerre. La propagande, qui atteint durant ce conflit un niveau de diffusion jamais atteint jusqu’alors, insiste chez tous les belligérants sur la férocité de l’ennemi, le transformant en barbare ou en animal monstrueux. Chacun croit alors défendre la liberté en général et l’humanité en particulier, contre un adversaire démoniaque, capable de déclencher l’Apocalypse sur le monde. Le traité de Versailles, traité de vengeance plutôt que traité de paix, le montre bien : il s’agit de faire porter le poids de la responsabilité des destructions et du massacre sans précédent à l’Allemagne, qui devient alors le bouc émissaire d’une guerre à laquelle chacun des grands pays européens avait pourtant participé activement dès le départ. »

Michel Bernard, sous-préfet de Reims, auteur de *La Grande Guerre vue du ciel* (2013) se pose en gardien de l’expression :

« Nous l’appelons la Grande Guerre. Nous en avons le droit. Elle a fait de nous ce que nous sommes : les enfants d’un grand pays diminué du meilleur d’une génération, aux villes anciennes ruinées, aux villages rasés, aux usines détruites, aux forêts brûlées, aux terres pourries. Tout y a été démesuré : la durée, la brutalité, les ravages, la souffrance, l’hécatombe et aussi le courage. Et le chagrin. Tellement, que toutes les larmes n’ont pu être versées. »

EXERCICE 10 p. 57

Une lettre de la guerre

12 janvier 1915. (Reçue le 18 janvier)
Hôpital temporaire N 6 – Salle 7 – Troyes- Aube

Henri me dit que vous êtes entre Reims et Châlons dans la tranchée. Je vous souhaite d'être mieux que nous qui avons de l'eau jusqu'aux genoux par endroits et quelle vie ! Par endroits, nous étions à 20 mètres les uns des autres et on s'interpellait avec les Boches. Le jour de Noël, un de nos hommes est allé converser avec un Boche. Le dialogue s'est passé ainsi, une tête passant au-dessus de la tranchée :

- (Boche) Bonjour kamarate !
- Bonjour !
- (Boche) Veux-tu cigare ?
- Oui, jette !

Il jette le paquet qui tombe à 2 mètres des Français.

- (Boche) Viens chercher.
- Oui, mais retire ton fusil et ne tire pas.
- (Boche) Convenu. (fusil retiré)

Herlem, le Français, saute hors de la tranchée et ramasse les cigares.

- Veux-tu du chocolat ?
- (Boche) Ja.

Il lance le chocolat et une boîte de sardines au Boche qui lui aussi est sorti et vient à sa rencontre. Il veut serrer la main d'Herlem qui lui présente la main gauche, prêt, nous a-t-il dit plus tard, à l'assommer du poing droit s'il avait bougé.

(Boche) Êtes-vous bien nourris ?

- Oh ! Oui, viande 2 fois par jour, vin 2 fois.
- (Boche) Oh ! Wein !

Puis tous deux promirent de ne pas tirer jusqu'au soir, ce qui fut dit fut fait. Le lieutenant a félicité Herlem et ce malgré le règlement qui interdit formellement les conversations entre combattants.

Quelle vie ! Vivement la paix ! Puisse-t-on retrouver tous les nôtres sains et saufs. Vous n'avez sans doute pas de nouvelles de Lucienne, pas plus que je n'ai de nouvelles de mes parents. Puisse Dieu exaucer nos prières, nous conserver la vie, afin que nous puissions, la guerre finie, nous retrouver tous en famille. Au revoir cher Adolphe, j'espère que votre santé est bonne.

En attendant le plaisir de recevoir de vos bonnes nouvelles, je vous embrasse de tout cœur.

Votre cousin *Auguste Chantraine*

<http://www.joyeuxnoel-lefilm.com>, 20141003

Chapitre 5 L'Europe et l'Afrique

EXERCICE 2 p. 62 Interview avec Ibra Thiaw

ESCALADE *Monsieur, qui êtes-vous ?*

Je m'appelle Ibra Thiaw, je suis franco-sénégalais, j'habite depuis peu en Lorraine (France) et je travaille au Luxembourg, un petit pays au cœur de l'Europe. La plupart des Luxembourgeois parlent leur propre langue appelée le luxembourgeois ou lëtzebuergesch, une langue germanique, qui est une langue officielle au même titre que le français et l'allemand. Cette pluralité linguistique ne me pose pas de problème, puisque je travaille pour une compagnie française et pour un marché français. Dans mon bureau il y a d'autres langues, telles que l'italien ou l'anglais.

ESCALADE *Quelle est votre langue natale ?*

Dans mon pays natal, la situation linguistique est beaucoup plus compliquée. Je suis originaire du Sénégal et plus précisément de la ville de Dakar. Ma famille est originaire du village de Yoff, qui fait partie de la ville de Dakar, la capitale du pays. Du côté de ma mère, je suis originaire du Fouta (région du fleuve Sénégal dans le nord) et de l'ethnie des hal-pular, plus connue sous le nom de toucouleurs. Au Sénégal, près de 30 langues différentes sont parlées. Ma langue maternelle, c'est le wolof, la langue qui compte le plus grand nombre de locuteurs, à peu près 40 % des Sénégalais la parle. À côté du wolof, 12 autres langues sont aussi classées au rang de « langues nationales », dont 6 sont utilisées pour l'enseignement dans les écoles.

ESCALADE *Quelle importance la langue française a-t-elle au Sénégal ?*

Le français est la langue officielle du Sénégal, ce qui est dû au fait que le Sénégal a été une colonie française pendant presque 150 ans. Déjà en 1830, les Français se sont installés à Saint Louis, d'où s'est exercé une partie de leur activité dans le commerce triangulaire. Saint Louis a joué un rôle important dans la colonisation de l'Afrique, elle a été pendant longtemps la capitale de l'Afrique occidentale française. Le français est donc très important comme langue administrative et les panneaux, les affiches et les noms des magasins dans toutes les régions du pays sont en français ! Cependant, il faut souligner que beaucoup de Sénégalais parlent et écrivent en arabe.

ESCALADE *Pourquoi êtes-vous venu en Europe ?*

Je suis venu en France après mon baccalauréat, afin de poursuivre mes études supérieures à l'université, j'ai donc poursuivi des études d'électronique, avant de m'orienter vers l'économie. J'ai découvert la Suède par le biais de ma compagne que j'avais rencontrée pendant mes études et je dois dire que j'aime beaucoup l'environnement de la Suède, ses forêts, son calme mais surtout l'archipel rocheux et sauvage de Stockholm. Au Sénégal, je trouve une ambiance différente, celle de la terranga, de la joie de vivre, de la chaleur, de la culture et de la solidarité. J'y retourne chaque année, pour rendre visite à ma famille et me ressourcer quelques semaines.

EXERCICE 8 p. 67

Le virus Ébola

La maladie à virus Ébola est l'une des maladies virales les plus graves connues chez l'homme. Le taux de létalité peut atteindre 90%. Les flambées de fièvre hémorragique provoquées par le virus Ébola surviennent principalement en Afrique.

Le virus Ébola se transmet à l'homme à partir des animaux sauvages et se propage ensuite dans les populations par transmission interhumaine : par contact direct avec le sang, les liquides biologiques ou les tissus des sujets et animaux infectés. Il n'existe aucun traitement ni vaccin et la prise en charge repose généralement sur un traitement symptomatique.

Depuis le début de l'année 2014, des cas de maladie à virus Ébola ont été rapportés dans plusieurs pays d'Afrique subsaharienne. Les autorités sanitaires de ces pays, en lien avec l'Organisation Mondiale de la Santé (OMS) et l'ensemble des partenaires, sont mobilisées pour prévenir l'expansion du virus à d'autres pays.

Selon l'évaluation de risque de l'European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), le risque d'importation du virus Ébola par le biais des voyageurs au sein de l'Union Européenne est très faible mais ne peut être totalement exclu.

Le virus Ébola appartient à la famille des filovirus, à laquelle appartient également le virus Marburg. Il a été identifié pour la première fois en 1976 dans la province ouest-équatoriale du Soudan et dans une région voisine du nord du Zaïre (aujourd'hui République Démocratique du Congo).

Il existe cinq espèces de virus Ébola : Bundibugyo, Côte d'Ivoire, Reston, Soudan et Zaïre. Les flambées de fièvre hémorragique provoquées par le virus Ébola surviennent principalement en Afrique avec un taux de létalité de 25 à 90 %.

La maladie à virus Ébola est une maladie virale aiguë se caractérisant souvent par : l'apparition brutale d'une forte fièvre supérieure à 38,5°, une faiblesse intense, des douleurs musculaires, des maux de tête et une irritation de la gorge. Ces symptômes sont suivis de vomissements, de diarrhées, d'éruptions cutanées, d'insuffisance rénale et hépatique et, dans certains cas, d'hémorragies internes et externes.

www.sante.gouv.fr/maladie-a-virus-Ébola.html 2014-08-01

EXERCICE 9 p. 68

Le portable révolutionne l'Afrique

Avec 650 millions d'unités, l'Afrique a dépassé les Etats-Unis et l'Europe en nombre de téléphones mobiles. Voilà un appareil qui lui permet d'éviter l'installation très coûteuse et souvent difficile de lignes fixes. Les anglophones utilisent volontiers l'image du jeu de saute-mouton (leapfrog) pour parler de l'avancée de cette technologie sur le continent africain. Mais le plus important est peut-être que cette nouvelle donnée permet et requiert à la fois la coopération (pas toujours facile) des gouvernements, du secteur privé, des ONG et des individus. Cette situation préfigure une sorte de nouveau contrat social dans lequel les initiatives qui viennent d'en haut et celles qui viennent d'en bas sont amenées à une interaction plus fréquente.

Le cas du transfert d'argent par mobile en est une bonne illustration. « Un grand nombre de Kényans vivent dans les grandes villes et envoient de l'argent chaque semaine à leurs parents restés à l'intérieur du pays », explique Waceke Mbugua, responsable marketing et communication de Safaricom, le premier opérateur kényan en télécommunications. « Ne disposant pas de compte en banque, ils devaient porter l'argent eux-mêmes ou confier une liasse de billets à un chauffeur de bus pour qu'il la remette à un proche, une fois que le bus arrivait au village. » Afin de pallier cette difficulté, Safaricom a lancé en 2007 M-Pesa (pesa veut dire argent en swahili) avec l'aide de Vodaphone et du gouvernement britannique.

par Francis Pisani, Le Monde 18.08.2013

Chapitre 6 « Au bout de chaque rue, une montagne »

EXERCICE 6 p. 80

Faits divers

37 personnes bloquées au-dessus de l'Isère

Les secours ont mis plusieurs heures dimanche soir à dégager les 37 personnes bloquées au-dessus de l'Isère.

C'est un incident rare qui a mobilisé les sauveteurs de Grenoble dimanche. Plusieurs dizaines de personnes sont restées bloquées dans le téléphérique qui monte au quartier de la Bastille, à Grenoble. Un vent violent a probablement fait dérailler l'un des deux câbles des « bulles » montantes.

Pendant trois heures, les passagers de trois « bulles » sont restés bloqués au-dessus de l'Isère. Les premiers secours sont arrivés puis un hélicoptère de la Sécurité civile a été mobilisé. 37 personnes ont été secourues au total, sans que l'incident ne fasse de blessés. Mais les secours n'ont fini leur intervention que vers 22 heures.

[MyTF1 News http://lci.tf1.fr/france/faits-divers/des-passagers-bloques-plusieurs-heures-dans-un-telepherique-8443708.html](http://lci.tf1.fr/france/faits-divers/des-passagers-bloques-plusieurs-heures-dans-un-telepherique-8443708.html)

EXERCICE 7 p. 80

Stendhal – écrivain classique grenoblois

Né en 1783 sous le nom d'Henri Beyle, Stendhal perd sa mère bien-aimée très tôt et se trouve confronté à la dureté de son précepteur, l'abbé Raillane, puis à celle de son père.

Durant ses premières années, un sentiment de révolte l'envahit et influencera son œuvre et sa vie. Il trouve refuge dans la littérature avant de s'échapper de Grenoble en 1799 pour aller étudier à Paris. Avec son goût de l'aventure, il intègre l'armée en 1800 et quitte Paris pour l'Italie.

L'amour qu'il éprouve pour l'Italie le pousse à s'installer à Milan en 1814. Il rédige quelques essais, puis retourne à Paris en 1821. Il s'intègre sans difficulté dans la société mondaine et publie l'un de ses principaux romans, *Le Rouge et le noir* (1830). Affecté par la pauvreté, il s'installe à nouveau en Italie et n'effectue plus que de brefs séjours en France.

Il publie la seconde de ses plus belles œuvres, *La Chartreuse de Parme*, en 1839. Il se rend à Paris pour y mourir en 1842.

www.linternaute.com/biographie/stendhal/biographie/_20141121

EXERCICE 8 p. 81**Attaques de loup**

LOUP : Les éleveurs se réunissaient hier pour rédiger une motion concernant les attaques de loup. Selon France 3, des Etats Généraux consacrés au pastoralisme et au loup étaient organisés au col du Glandon à l'initiative de quatre communes savoyardes et deux iséroises, Vaujany et Allemont sur la chaîne de Belledonne.

Le « Plan loup » et les mesures de protection des troupeaux étaient à l'ordre du jour entre les agriculteurs, les élus locaux et les professionnels du tourisme. Une motion devait être rédigée et envoyée à la ministre de l'Ecologie Ségolène Royal et au ministre de l'Agriculture Stéphane Le Foll. Les éleveurs se disent exaspérés après de nombreuses attaques de loups survenus ces dernières semaines sur les massifs.

Le 2 juillet, 364 brebis se sont jetées dans le vide à Laval dens suite à un mouvement de panique. Le préfet de l'Isère a autorisé début août des tirs de défense sur les secteurs d'Emparis, des Grandes Rousses et du Taillefer. Peu avant le Tribunal administratif de Grenoble avait suspendu un arrêté préfectoral autorisant un tir de prélèvement, c'est à dire l'abattage d'un loup.

www.radioisagrenoble.com/rig/actu/l-actu-en-bref

Chapitre 7 Les normes et les valeurs

EXERCICE 6 p. 95

L'égalité

Tout le monde peut se marier
Égaux ou pas
Libres ou pas
Ceux qui s'aiment doivent avoir la liberté

Pourquoi certains ne peuvent se marier ?
Pour des bêtises !
S'ils le veulent, marions-les !
Qu'on les égalise.

Pourquoi les rejeter ?
Nouons la fraternité
Hommes ou femmes,
Où est le blâme ?

Tarquinou (10 ans)

EXERCICE 7 p. 96

L'inégal accès à la complémentaire santé

16 septembre 2014 – 11 % des ménages les plus modestes ne sont pas couverts par une complémentaire santé, contre 2 % des plus aisés.

94,4 % des Français disposent d'une assurance maladie complémentaire (communément appelée « mutuelle ») selon l'Institut de recherche et documentation en économie de la santé. Mais si 2 % des plus aisés ne sont pas couverts, c'est le cas de 11 % des ménages les plus modestes. Le système de soins français est parmi les meilleurs au monde et la mise en place de la couverture maladie universelle complémentaire (CMU-C) en 2000 a constitué une étape importante dans l'accès pour tous à une mutuelle. Pourtant, 5 % de la population n'est toujours pas protégée. Pour certaines prestations (notamment en optique ou en soins dentaires), les sommes qui demeurent à la charge des malades restent très importantes. L'accès à une couverture maladie complémentaire constitue un élément essentiel pour pouvoir bénéficier de soins de qualité en temps et en heure. Plusieurs facteurs expliquent les inégalités d'accès à la complémentaire.

Le niveau de vie

11,1 % des personnes les plus pauvres (moins de 926 euros par mois) n'ont pas de couverture complémentaire santé contre 2,3 % des plus aisées. Même quand elles sont couvertes par une mutuelle, toutes les personnes ne bénéficient pas des mêmes remboursements. 46,9 % de la population aux revenus les plus élevés (2 120 euros mensuels et plus) est couverte par une complémentaire maladie qu'ils financent eux-mêmes (dite individuelle) et 49,7 % par une assurance complémentaire dite collective. Les couvertures collectives sont prises en charge partiellement par l'employeur et sont le plus souvent à la fois de meilleure qualité et moins chères.

Pour les plus pauvres, la situation est très différente. 27,3 % d'entre eux sont couverts par la « CMU complémentaire », 45 % par une complémentaire individuelle et seulement 15 % par une complémentaire collective.

Observatoire des inégalités, 16 septembre 2014

Chapitre 8 Le Vietnam – nouveau pays émergent

EXERCICE 9 p. 112

Le centenaire de Marguerite Duras

Marguerite Duras est une écrivain française (1914–1996) dont l'œuvre ne cesse d'attirer nombre de lecteurs en France comme à l'étranger. Écrivain, cinéaste, dramaturge, journaliste, elle a marqué son époque par son écriture poétique, politique et visionnaire. À l'occasion du centenaire de sa naissance, les bibliothèques à Paris lui rendent hommage avec des rencontres, des débats, des lectures et des expositions.

Voici quelques points du programme.

- Table ronde au Forum des Images, jeudi 3 avril, 19h15

Le cinéma de Marguerite Duras

L'écriture cinématographique est pour Marguerite Duras, très proche de l'écriture littéraire : après l'adaptation de quelques-uns de ses romans, elle écrit pour le cinéma *Hiroshima mon amour*, d'Alain Resnais. Dans son œuvre, les frontières entre roman, théâtre et cinéma sont indécises.

- Table ronde à la Bibliothèque Buffon, samedi 8 mars, 15h

Les femmes dans l'univers de Duras

Féminisme, féminité, femme, écriture féminine, rapport aux hommes, homosexualité, masculine et féminine, désir : Marguerite Duras n'a cessé d'interroger ces mots. Être écrivain signifiait pour elle utiliser une énergie originelle qui n'avait pas de sexe.

- Projection de film à la Bibliothèque Germaine, jeudi 15 mai, 19h

L'Asie de Duras : exil, entre réel et fiction

Projection du film *La fadeur sublime* (1983). Le film est basé sur un texte de Marguerite Duras, *Les enfants maigres et jaunes*, un texte qui évoque son enfance indochinoise. À l'âge de 18 ans elle quitte son Vietnam natal pour s'installer en France, y parler et écrire à propos de son expérience de déracinement.

- Conférence à la Bibliothèque des littératures policières, samedi 12 avril, 16h30

Le crime et Duras

Le crime durassien est toujours présent comme un désir fou. Le crime et le meurtre sont au cœur de nombreux textes de Marguerite Duras.

- Lecture-rencontre à la Médiathèque Marguerite Duras, vendredi 4 avril, 19h 30

Ah ! Ernesto. En présence de Jeanne Moreau

Au début des années 70, Marguerite Duras a publié un album pour les enfants. *Ah ! Ernesto* est l'histoire d'un petit garçon qui ne veut pas retourner à l'école, parce qu'à l'école, dit-il, « on m'apprend des choses que je ne sais pas ». C'est une histoire qui pose des questions essentielles sur la connaissance et l'enseignement, toujours d'actualité.

EXERCICE 11 p. 113

L'Indochine française

À la fin du 19ème siècle, l'Indochine française constituait une grande partie du territoire colonial français en Asie. Par la suite, l'Indochine a été divisée en trois pays : le Vietnam, le Laos et le Cambodge actuels.

Dès le début du 20ème siècle ont éclaté des révoltes nationalistes sporadiques, afin de se libérer de l'administration coloniale française.

Le grand changement a commencé quand le Japon a occupé la région en 1940. Comme la France était déjà affaiblie par la guerre en Europe, elle a alors eu des difficultés à maintenir le pouvoir en Indochine. Le régime de Vichy en France a collaboré militairement avec le Japon en espérant pouvoir garder la colonie. Mais aussitôt le Japon a attaqué les Français en craignant une invasion des Alliés. En conséquence, un mouvement révolutionnaire d'indépendance, le Viet Minh, est créé en 1941 et profite de cette instabilité.

Au lendemain de la Seconde Guerre Mondiale, le 2 septembre 1945 à Hanoi, le leader du Vietminh, Hô Chi Minh, s'empare du pouvoir et déclare l'indépendance du pays en proclamant la naissance de la République démocratique du Vietnam.

En 1946, après quelques combats, un accord est signé avec la France qui envisage le Vietnam comme état libre, en union avec la France.

Mais cet accord n'est pas respecté. Les troubles continuent, et pour rétablir l'autorité française dans la zone nord de l'Indochine, la marine française bombarde le port de Haiphong, faisant près de 6000 victimes.

En représailles, le Viet Minh s'attaque aux quartiers européens de Hanoi. Hô Chi Minh se réfugie dans la clandestinité pour combattre les Français. Les troupes françaises se lancent dans une difficile bataille qui va durer huit ans. C'est le début d'une guerre coloniale lointaine et coûteuse en vies humaines.

Pour justifier cette guerre coloniale devant l'opinion publique mondiale en général et devant le gouvernement américain en particulier, les autorités françaises la définissent davantage comme une lutte anticommuniste que comme une guerre coloniale.

En effet, la Chine et l'Union Soviétique accentuent leur soutien au Viet Minh avec des armes et du matériel. Des troupes chinoises s'installent le long de la frontière nord du Vietnam. En 1950 les Français endurent une défaite cruciale faisant de nombreuses victimes, dans la petite ville de Cao Bang, près de la frontière chinoise. Cette bataille a été un tournant de la guerre.

Face à cette nouvelle menace et avec le début de la guerre de Corée, les États-Unis se déclarent prêts à aider matériellement l'effort de guerre des Français.

Mais la position française en Indochine s'affaiblit encore. Les défaites se multiplient et après la reddition catastrophique du 7 mai 1954 de la base de Dien Bien Phu, la France réalise qu'elle ne peut plus poursuivre cette guerre.

Pendant que le conflit au Vietnam s'amplifiait, la France a accordé leur indépendance aux royaumes du Laos et du Cambodge.

Comme contrepoids politique à la République démocratique du Vietnam proclamé par Hô Chi Minh, la France crée, en 1949, à Saigon ce qu'on appelle l'état du Vietnam. De cette manière on tente de transformer cette guerre de reconquête coloniale en une guerre civile. Les puissances occidentales ne protestent pas et ceci aura des conséquences dévastatrices.

Les accords de Genève du 21 juillet 1954 mettent fin à la guerre, et la France est contrainte de quitter le pays. Le Vietnam est divisé temporairement en deux parties. Tandis que le nord passe sous le contrôle communiste de Hô Chi Minh, un nationaliste catholique, Ngo Dinh Diem, qui supprime toute opposition, s'installe dans le sud. Des élections politiques devraient avoir lieu deux ans plus tard afin d'unir politiquement le nord et le sud.

Mais contrairement à la France, les Américains n'acceptent pas les directives de la conférence de Genève et veulent l'indépendance du Vietnam du Sud. Par conséquent commence une nouvelle période de conflits avec les tragédies de la deuxième guerre d'Indochine entre le Vietnam et les États Unis.

EXERCICE 14 p. 114

Nadine – volontaire au Vietnam

Beaucoup de jeunes partent en mission de volontariat à l'étranger. Écoutez le témoignage de Nadine qui est partie comme volontaire dans une école maternelle à Hanoi, au Vietnam.

J'ai toujours eu envie de faire de l'humanitaire mais par manque de confiance, par peur de l'inconnu et avec un niveau d'anglais très moyen, je ne me sentais pas capable de partir. Et puis un jour, je me suis jetée à l'eau avec la volonté de m'enrichir culturellement. J'ai aussi voulu en savoir plus sur ce pays qui a subi de nombreuses guerres et sur les mœurs de cette population qui continue de porter les séquelles de ces guerres.

Hiù est venu me chercher à l'aéroport de Hanoi et j'avoue que j'étais un peu perdue et désorientée par le décalage horaire, la fatigue du voyage, la chaleur et l'appréhension de la langue.

Une fois arrivée au centre de Hanoi, je me sentais vraiment sans repères : les gens, le bruit, les odeurs, la langue. Première leçon : ne jamais sortir sans parapluie. Marcher est parfois dangereux : les trottoirs sont pris par les marchands de légumes, de fruits, de fleurs, de vêtements, par les nombreux petits restaurants de brochettes ou de soupes avec les petits tabourets en plastique. Les trottoirs servent aussi de parkings aux motos.

Pour nous rendre à l'école, nous prenions le scooter et pour rentrer nous prenions le bus. Le scooter est le moyen le plus rapide pour se déplacer. Il y a toujours de la circulation, cette ville ne s'arrête jamais de vivre. Le bruit des klaxons et le nombre incroyable de personnes sont surprenants. Les Vietnamiens circulent dans tous les sens, c'est vraiment chaotique mais ils maîtrisent totalement.

Nous étions deux volontaires dans la même école. Ma mission était d'aider les enseignantes dans les tâches quotidiennes et d'enseigner l'anglais, c'est à dire le vocabulaire de base, aux enfants.

Le matin de mon arrivée, les enfants me criaient « hello » et me sautaient dessus à peine rentrée. Mais au début certains pleuraient parce qu'ils n'avaient jamais vu d'occidentaux auparavant. Un matin je suis arrivée un peu plus tard que d'habitude et les enfants ont demandé à ma traductrice pourquoi je n'étais pas là. De voir tous les jours la joie de ces enfants, leur sourire, leurs gestes attentionnés, c'était très touchant.

Ce que j'ai vécu pendant deux mois (qui sont passés trop vite d'ailleurs) a été riche en émotions et je garde des souvenirs exceptionnels des professeurs, des enfants, des traductrices, des volontaires ainsi que de l'équipe locale qui est vraiment formidable.

Mon voyage de deux semaines dans le centre – sud du Vietnam a constitué une très belle expérience. Au cours de ce séjour, j'ai visité la cité impériale de Hué, le centre religieux du bouddhisme, la ville de pêcheurs de Hoi An, le delta du Mékong ou encore les plages de l'île de Phu Quoc. Chacun de ces endroits a sa propre particularité et beauté.

Le retour en France a été difficile mais je suis rentrée plus confiante, enrichie culturellement, et maintenant je vois les choses avec un autre regard.

,

Bedömningsmall till muntliga uppgifter/prov

Namn: _____

Datum: _____

Kapitel och tema: _____

Betyg: _____

E	C	A
<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven relativt varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Eleven formulerar sig även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. -Eleven bearbetar och gör enkla förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven relativt varierat, tydligt, sammanhängande och relativt strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, effektivt och kritiskt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, tydligt, sammanhängande och strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade och nyanserat förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, relativt ledigt och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>

Tydlighet/begriplighet: _____

Sammanhang: _____

Variation: _____

Mottagaranpassning: _____

Strategier: _____

Bedömningsmall till skriftliga uppgifter/prov

Namn: _____

Datum: _____

Kapitel och tema: _____

Betyg: _____

E	C	A
<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven relativt varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Eleven formulerar sig även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör enkla förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven relativt varierat, tydligt, sammanhängande och relativt strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, effektivt och kritiskt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, tydligt, sammanhängande och strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade och nyanserade förbättringar av egna framställningar.</p> <p>-I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, relativt ledigt och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>

Tydlighet/begriplighet: _____

Sammanhang: _____

Variation: _____

Mottagaranpassning: _____

Strategier: _____

Bedömningsmall till hörförståelseuppgifter/prov

Namn: _____

Datum: _____

Kapitel och tema: _____

Betyg: _____

E	C	A
<p>-Eleven förstår huvudsakligt innehåll och uppfattar tydliga detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer.</p> <p>-Eleven visar sin förståelse genom att översiktligt redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.</p> <p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p>	<p>-Eleven förstår huvudsakligt innehåll och uppfattar väsentliga detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer.</p> <p>-Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.</p> <p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p>	<p>-Eleven förstår såväl helhet som detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer.</p> <p>-Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat och nyanserat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.</p> <p>-Eleven väljer och använder med säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, effektivt och kritiskt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p>

Förståelse av helhet: _____

Sammanhang: _____

Redogörelse: _____

Strategier: _____

Bedömningsmall till läsförståelseuppgifter/prov

Namn: _____

Datum: _____

Kapitel och tema: _____

Betyg: _____

E	C	A
<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-Eleven väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med viss säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-Eleven väljer och använder fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>-Eleven väljer och använder med säkerhet strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.</p> <p>-Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, effektivt och kritiskt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>-Eleven väljer och använder väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>-Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>

Förståelse av helhet: _____

Sammanhang: _____

Redogörelse: _____

Strategier: _____

FÖRSLAG OCH TIPS FÖR ATT SKRIVA:

• en artikel • ett reportage • en argumentation

- 1** Faites une interview avec une personne intéressante ou lisez des articles sur le sujet.
- 2** Préparez des questions sur le sujet que vous allez aborder.
- 3** Eventuellement, faites une interview. N'oubliez pas de vous présenter, de noter le nom du personnage, prendre des notes et de poser des questions.
- 4** Prenez une photo.
- 5** Écrivez l'article/le reportage/l'argumentation. Insérez la photo et un texte au-dessous de l'image.
- 6** Si vous écrivez une argumentation, il faut trouver une thèse et des arguments pour et contre. Faites-en une liste!
- 7** Utilisez les conjonctions (konjunktioner, bindeord) pour faire un texte cohérent (sammanhängande).

Frågor till bilder, nyhetsinslag och musikvideo

Frågor till bilder/foton

- 1 Décrivez l'image.
- 2 Où pensez-vous que la photo est prise ?
- 3 Quelles couleurs y a-t-il sur l'image ?
- 4 Quels sont les mots de l'image que vous reconnaissez en français ?
- 5 Décrivez les personnages.
- 6 Aimez-vous l'image? Pourquoi ?
- 7 Décrivez une chose qui se trouve sur l'image. Faites deviner les autres.
- 8 Quel est le thème principal de cette image ?
- 9 Quel est le message de l'image ?

Frågor till nyhetsinslag

Titta på ett nyhetsklipp från en franskspråkig TV-kanal.

- 1 Écoutez et notez les mots que vous reconnaissez.
- 2 Quel est le titre de l'information ?
- 3 Quel est le contenu de l'information ?
- 4 Qui est le personnage principal ? Qu'est-ce qu'il/elle fait ?
- 5 Où se déroule l'événement ?
- 6 Décrivez un des personnages.
- 7 Décrivez l'environnement.
- 8 Y a-t-il un message spécifique de l'information ?

Frågor till musikvideo

Titta på en musikvideo från en fransk TV- eller radiokanal (till exempel tfl.fr, tv5.org, nrj.fr, youtube.com).

- 1 Écoutez et notez les mots que vous reconnaissez.
- 2 Notez les couleurs les plus importantes.
- 3 De quoi s'agit-il dans ce clip ?
- 4 Qui est le personnage principal ? Qu'est-ce qu'il/elle fait ?
- 5 Où se déroule ce clip ?
- 6 Décrivez un des personnages.
- 7 Quel est le thème principal de ce clip ?
- 8 Quel est le message du clip ?

Kamratrespons

Använd formuläret som hjälp för att bedöma och förbättra en kamrats uppgift. Mallen passar för både skriftliga och muntliga uppgifter. Sätt ett kryss på linjerna nedan. Var en aktiv lyssnare i arbetet. Gå igenom formuläret tillsammans med din kamrat efter redovisningen och förklara din bedömning. Kom ihåg att detta formulär ska hjälpa din kamrat att stärka och utveckla sin uppgift. Var positiv och konstruktiv!

Namn och uppgift:

● Innehåll

Låg nivå

Hög nivå

Intetsägande

Intresseväckande

Saknar delar

Fylligt

Ostrukturerat

Väl disponerat

● Ordförråd

Låg nivå

Hög nivå

Enkelt, saknar ord
situationsanpassat, strategier används

Varierat,

Böjningsfel

Korrekta böjningar

Få/inga bindeord

Bindeord och flyt

● Grammatik

Låg nivå

Hög nivå

Felaktiga tempusformer

Korrekta tempusformer

Felaktiga ordformer

Korrekta ordformer

Grammatikfel stör flytet

Bra grammatiskt flyt

● Helhetsintryck

Låg nivå

Hög nivå

Obegripligt

Begripligt

Oklart

Tydligt

Ostrukturerat

Väl disponerat

● Vad var bra? Förslag på förbättringar inför nästa uppgift?

Phrases utiles pour les discussions

Si l'on n'est pas d'accord/indifférent

Je ne suis pas d'accord.	Jag håller inte med.
Ah non !	Åh nej!
C'est impensable !	Det är otänkbart!
J'en ai assez ! J'en ai ras-le-bol !	Jag har fått nog!
Mais ce n'est pas possible !	Men det är inte möjligt!
Ce n'est pas vrai du tout ! C'est faux!	Det är inte alls sant! Det är fel!
Bof ...	<i>ung.</i> Tja...
Ça m'est égal.	Det spelar mig ingen roll.
Ça ne m'intéresse pas.	Det intresserar mig inte.
Tant pis.	Det var synd/Strunt i det.
Non, je ne veux pas.	Nej, jag vill inte.
Je regrette mais ...	Jag beklagar men...
Tu rigoles !	Du/ni skämtar!
Pas question !	Kommer inte på fråga!
N'importe quoi !	Struntprat!

Si l'on est étonné/incertain

Ah bon ?	Jaså?
Ça m'étonne.	Det förvånar mig.
Vraiment ?	Verkligen?
Je ne suis pas sûr.	Jag är inte säker.
Je ne sais pas.	Jag vet inte.
En principe, oui, mais ...	I princip, ja, men ...

Si l'on est content

Bravo ! Excellent ! Super !	Bravo! Utmärkt! Toppen!
Extra. Très bien !	Toppen/kanon! Mycket bra!
Génial ! Fantastique ! Formidable !	Toppen! Fantastiskt!

Demander un avis

Qu'en pensez-vous ?/Qu'en penses-tu ?

Que feriez-vous à ma place ?

Que ferais-tu à ma place ?

J'ai raison ou non ?

Qu'est-ce que je dois faire ?

C'est bien comme ça ?

Rien à ajouter ?

Vad tycker du/ni om det?

Vad skulle du/ni göra i mitt ställe?

Har jag rätt eller inte?

Vad ska jag göra?

Är det bra så?

Inget att tillägga?

Commencer à parler

Désolé(e) de vous interrompre ...

Je peux continuer ?

J'ai une question à poser !

Laissez-moi terminer.

Ledsen att avbryta dig/er ...

Kan jag fortsätta?

Jag vill ställa en fråga.

Låt mig avsluta.

Chapitre 1 La mobilité : étudier à l'étranger

Distribuez les cartes et présentez chacun un pays :

- Où est situé ce pays ? Continent ? Point cardinal ?
Quelles sont situées les mers autour ?
- Est-ce un petit pays ou un grand ? Combien d'habitants ?
- Quelles langues parle-t-on ?
- Comment sont (peut-être) les habitants ?
- Choses typiques pour ce pays ?

la France	la Suède
la Norvège	les États-Unis
le Brésil	le Sénégal
le Japon	la Nouvelle-Zélande

Chapitre 2 Gastronomie : la pâte et le pain

Comment améliorer la production des aliments ?

Prenez chacun une carte. Vous êtes la personne identifiée sur la carte. Présentez-vous et argumentez pour votre rôle. Utilisez l'imagination ! Trouvez des arguments pour et contre.

Paul, 22 ans : végétarien (sv. vegetarian)	Marine, 18 ans : aime la viande
Claude, 72 ans : végétalien (sv. vegan)	Lise, 55 ans : aime le poisson et les fruits de mer
Sébastien, 37 ans : aime le sucre, n'a pas le temps de faire la cuisine	Clara, 29 ans : végétarienne, mais sa famille adore la viande
Philippe, 68 ans : adore cuisiner et fait de grands repas	Caroline, 15 ans : n'aime pas manger. Aime seulement la cuisine de sa grand-mère

Chapitre 3 Le Québec et le Canada francophone

Discutez l'école en Suède.

Comparez avec l'école en France et au Canada. Vous pouvez choisir si vous êtes Suédois, Canadien ou Français. Argumentez en faveur de votre rôle. Quels sont les avantages et les inconvénients ?

Patric, 18 ans	Marie 35 ans, a deux enfants de 5 et 7 ans
Élise, 7 ans	Hugo, 13 ans
Benjamin, 16 ans	Laura, 14 ans
Grand-père, 73 ans	Professeur, 42 ans

Chapitre 4 La guerre et la paix

Trouvez des informations sur les événements historiques.

Prenez chacun une carte. Travaillez en groupe ou individuellement. Présentez en groupe ou en classe.

La Grande Guerre	La Deuxième Guerre mondiale
La Révolution Française	La guerre froide de 1945 à 1991

Chapitre 5 L'Europe et l'Afrique

Quels sont les avantages et les inconvénients des différents continents ?

Prenez chacun une carte. Imaginez que vous vivez sur ce continent. Trouvez des arguments pour votre continent et présentez.

l'Europe	l'Afrique
l'Amérique du Sud	l'Amérique du Nord
l'Asie	l'Océanie

Chapitre 6 « Au bout de chaque rue, une montagne »**Quels sont les avantages et les inconvénients des différentes villes en Europe ?**

Prenez chacun une carte avec une ville européenne. Imaginez que vous vivez dans cette ville. Trouvez des arguments, présentez et discutez.

Stockholm	Madrid
Paris	Grenoble
Athènes	Londres

Chapitre 7 Les normes et les valeurs

Présentez les difficultés que vous pouvez avoir dans la vie de tous les jours.

Prenez chacun une carte. Imaginez que vous êtes la personne indiquée sur la carte. Discutez des solutions.

Garçon indien, 14 ans, n'a pas de jambes, a besoin d'un fauteuil roulant	Femme blanche, 58 ans et lesbienne
Homme noir, 28 ans et homosexuel	Fille arabe, 18 ans, sourde (sv. döv)
Femme blanche, 32 ans, riche mais déprimée	Homme blanc, 47 ans, musclé

Chapitre 8 Le Vietnam – nouveau pays émergent

Que pensez-vous de l'avenir ?

Prenez chacun une carte. Imaginez que vous êtes la personne indiquée sur la carte.

Discutez :

- Famille
- Travail
- Voyages
- Logement (appartement/maison)
- Situation dans le monde dans l'avenir

Julie, 8 ans	Thibert, 24 ans
Émilie, 19 ans	Franck, 39 ans
Catherine, 54 ans	George, 89 ans